

בג"צ 450/14 - אנזליקה אברמוב נ' בית משפט השלום בנתניה

בג"צ 450/14 - אנזליקה אברמוב נ' בית משפט השלום בנתניה ואח'עליו

בג"צ 450/14

אנזליקה אברמוב

נגד

1. בית משפט השלום בנתניה

2. שירות בתי הסוהר (כלא נווה תרצה)

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

[19.01.2014]

כבוד השופט א' רובינשטיין

כבוד השופט י' עמית

כבוד השופטת ד' ברק-ארז

עתירה למתן צו על-תנאי

בשם העותרת:

עו"ד מיכאל פיליאבסקי

פסק-דין

השופט א' רובינשטיין:

רקע

א. כנגד העותרת מתנהלים בבית משפט השלום בנתניה הליכים פליליים בקשר עם שמונה כתבי אישום שהוגשו נגדה בין

השנים 2011 ו-2013 (ת"פ 29677-09-11; ת"פ 32527-08-11; ת"פ 43646-08-11; ת"פ 37266-11-11; ת"פ

46347-03-11; ת"פ 23013-03-11; ת"פ 54783-10-12; ות"פ 14133-01-13). בימים 22.11.11, 4.9.12, 13.5.13

ו-17.9.13 הורשעה העותרת, לפיה הודאתה, בעבירות רכוש ועוד, לא מעטות במספר, שיוחסו לה בכתבי האישום.

העותרת מצויה במעצר. בהחלטה מיום 17.9.13 נקבע, כי הטיעונים לעונש יישמעו ביום 1.1.14. בדיון שהתקיים ביום

1.1.14 שוחררה הסנגוריה הציבורית מייצוגה של העותרת, ומונה לה בא כוח מייצג חדש; הסניגור החדש ביקש דחיית

הדיון, שכן טרם הספיק לעיין בחומר רב המצוי לטענתו בתיקה של העותרת, וכן הצהיר כי הוא שוקל לצרף תיק נוסף

התלוי ועומד כנגדה. בית משפט השלום (השופט טרסי) נעתר לבקשת הדחיה, וקבע כי הטיעונים לעונש יישמעו ביום

20.1.14.

- ב. ביום 7.1.14 הגישה העותרת בקשה לבית המשפט להורות למשיב 2, שירות בתי הסוהר, לאפשר לה לעבור אבחון מקצועי בין כתלי בית הסוהר על-ידי מומחה מטעמה, וזאת כחלק מראיות ההגנה במסגרת הטיעונים לעונש. בהחלטתו מיום 8.1.14 קבע בית משפט השלום כי "אין מדובר במקרה זה בבקשה מטעם בית המשפט לעריכת אבחון או חוות דעת, ואף לא בדיון במסגרת עתירת אסיר. לפיכך, אין מקום ליתן צו מטעם בית המשפט לחייב שב"ס לאשר כניסתו של מומחה שיקומי כזה או אחר. ככל שמבקש הסניגור להסדיר כניסת המומחה, יסדיר העניין ישירות עם רשויות שב"ס, אשר בטוחני כי יפעלו על פי הנהלים המקובלים".
- ג. לפי הנתען בעתירה, בימים 12.1.14 ו-13.1.14 סירב שירות בתי הסוהר להתיר את כניסתו של המומחה מטעם העותרת לבית הסוהר, בנימוק כי לפי הוראת שעה כללית של השירות מיום 15.10.13 על העותרת לקבל צו שיפוטי לצורך כניסתו ועריכת האבחון.
- העתירה
- ד. מכאן העתירה, בה נטען הן כנגד החלטתו של בית משפט השלום מיום 8.1.14, הן כנגד הוראת השעה של שירות בתי הסוהר מיום 15.10.13. נטען, כי הוראת השעה פוגעת בזכותם של עצירים להליך הוגן ובחופש העיסוק של מטפלים שונים, כי בית משפט השלום פגע בזכות הטיעון של העותרת, וכי החלטתו של בית משפט השלום אינה סבירה באופן קיצוני באשר אינה עולה בקנה אחד עם הוראותיו של חוק העונשין. כן התבקש צו ביניים, לפיו יימנע בית משפט השלום משמיעת טיעונים לעונש בעניינה של העותרת, עד להכרעה בעתירה. עוד התבקש דיון דחוף בעתירה.
- הכרעה
- ה. לאחר העיון בעתירה ובנספחיה, חוששנו כי לא נוכל להיעתר לה. העתירה הוגשה היום (19.1.14), ומבוקש בה למנוע דיון הקבוע בבית משפט השלום למחר (20.1.14); נציין תחילה שהעותרת ובא כוחה ידעו על קיומו של הדיון כבר ביום 1.1.14, ושהחלטות שאותן תוקפת העותרת ניתנו ביום 8.1.14 (החלטתו של בית משפט השלום) ובימים 12.1.14 ו-13.1.14 (תשובותיו של שירות בתי הסוהר, אשר צורפו כנספחים 5-6 לעתירה), לפני ימים מספר. גם אם מדובר בימים אחדים, בנסיבות נודעת להמתנתה של העותרת עד לדקה ה-90 משמעות מעשית בהקשר דנא, באשר היא מעמידה בית משפט זה בפני לוח זמנים שאינו מאפשר לברר כדבעי את עניינה הקונקרטי. נוסף על כך, חרף העובדה שבעתירה מועלות טענות כנגד שירות המבחן ופעלו במסגרת ההליך הפלילי המתנהל כנגד העותרת, לא צורף שירות המבחן כמשיב לעתירה, וגם פגם זה משליך על יכולתו של בית המשפט לברר את הנתען בה.
- ו. ואם באמור לא סגי, במסגרת ההליך הפלילי אין ניתן כידוע להשיג על החלטות ביניים הניתנות בגדרו, ויש לעשות כן במסגרת ערעור על פסק הדין הסופי. בית משפט זה קבע, ושב וקבע, כי עתירה לבית המשפט הגבוה לצדק אינה יכולה לשמש תחליף להיעדרה של אפשרות ערעור על החלטות ביניים בהליך הפלילי, למעט במקרים נדירים ביותר. לאחר העיון חוששנו, כי עניינה של העותרת אינו בא בקהלם של החריגים לכלל האמור, באשר על פני הדברים נראה כי אין המדובר בסוגיה בלתי הפיכה, הן בהליך הפלילי המתנהל כרגע והן בערעור.
- ז. אך כל אלה אינם עומדים לעצמם; מעיון במערכת נט המשפט עולה, כי ביום 9.1.14 הגישה העותרת בקשה דחופה לדחיית מועד הדיון הקבוע ליום 20.1.14, וכי ביום 12.1.14 הגישה בקשה דחופה לעיון חוזר בהחלטה מיום 8.1.14. בבקשה לעיון חוזר פורטה לראשונה עמדתו של שירות בתי הסוהר, כפי שנמסרה לעותרת, ובית המשפט שב והתבקש על ביצוע אבחון. ביום 14.1.14 הגישה העותרת בקשה למתן החלטה בבקשה לעיון חוזר. בהחלטתו מיום 14.1.14 קבע בית משפט השלום כי "הבקשות השונות שהגיש הנאשם מאז מועד הדיון הקודם יידונו כולן בדיון הקבוע ליום 20.1.14". שמע מינה, כי בדיון ביום 20.1.14 תידון בקשתה של העותרת לעיון חוזר בהחלטה מיום 8.1.14 (הנתקפת בעתירה). דעת לנובן נקל, כי בטרם אמר בית משפט השלום את דברו והכריע בבקשה לעיון חוזר - וחזקה עליו כי יעשה כן ככל הנחוץ - אין מקום שבית המשפט הגבוה לצדק, אפילו היתה עילה חריגה בפניו (וכזאת אין), יקדים את המאוחר. יש לציין, כי במסגרת העתירה לא בא זכרה של הבקשה לעיון חוזר שהגישה העותרת, ובכך יש טעם לפגם.
- כללם של דברים
- ח. ממכלול הטעמים המנויים מעלה, אין בידינו להיעתר לעתירה, וממילא לצו הביניים שהתבקש בגדרה.
- ניתן היום, י"ח בשבט התשע"ד (19.1.2014).